

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

POMOĆNIK/ POMOĆNICA BRAVARA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	6
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	11
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	12
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	12
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	12
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	13
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	14
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	15
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	16
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	18
5.	REFERENTNI PODACI.....	19

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: POMOĆNIK/ POMOĆNICA BRAVARA

NIVO: II

OPIS ZANIMANJA:

Pomoćnik bravara obavlja pomoćne poslove pri uzimanju mjera, ocrtavanju i obilježavanju materijala, izradi, montaži, demontaži i površinskoj zaštiti bravarskih elemenata i sklopova, kao i pri održavanju i popravkama bravarske opreme, elemenata i sklopova.

KOMPETENCIJE

Pomoćnik bravara:

- Organizuje sopstveni rad za obavljanje pripremnih i pomoćnih poslova pri izvođenju bravarskih radova
- Priprema osnovne resurse i radno mjesto za obavljanje pripremnih i pomoćnih poslova pri izvođenju bravarskih radova
- Obavlja pomoćne poslove pri uzimanju mjera, ocrtavanju i obilježavanju materijala
- Obavlja pomoćne poslove pri izradi bravarskih elemenata i sklopova
- Obavlja pomoćne poslove pri montaži i demontaži izrađenih bravarskih elemenata i sklopova
- Obavlja pomoćne poslove pri površinskoj zaštiti izrađenih bravarskih elemenata i sklopova
- Obavlja pomoćne poslove pri održavanju i popravkama bravarske opreme, elemenata i sklopova
- Vodi osnovnu radnu dokumentaciju
- Obezbeđuje kvalitet sopstvenog rada
- Vršiti osnovno održavanje alata, pribora, mašina i opreme za rad
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima i saradnicima, koristeći pravila poslovne komunikacije
- Sprovodi postupke i mjere bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu i zaštite životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	- Organizovanje sopstvenog rada za obavljanje pripremnih i pomoćnih poslova pri izvođenju bravarskih radova
Priprema posla i radnog mjesta	- Pripremanje osnovnih resursa i radnog mjesta za obavljanje pripremnih i pomoćnih poslova pri izvođenju bravarskih radova
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoćni poslovi pri uzimanju mjera, ocrtavanju i obilježavanju materijala - Pomoćni poslovi pri izradi bravarskih elemenata i sklopova - Pomoćni poslovi pri montaži i demontaži izrađenih bravarskih elemenata i sklopova - Pomoćni poslovi pri površinskoj zaštiti izrađenih bravarskih elemenata i sklopova - Pomoćni poslovi pri održavanju i popravkama bravarske opreme, elemenata i sklopova
Komercijalni poslovi	- Nema komercijalnih poslova
Administrativni poslovi	- Vođenje osnovne radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	- Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	- Nema poslova nadzora rada
Obezbeđivanje kvaliteta	- Obezbeđivanje kvaliteta sopstvenog rada
Održavanje i popravke	- Osnovno održavanje alata, pribora, mašina i opreme za rad
Komunikacija	- Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka i mjera bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu - Sprovođenje procedura i mjera zaštite životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Organizovanje sopstvenog rada za obavljanje pripremnih i pomoćnih poslova pri izvođenju bravarskih radova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Informiše se kod nadređenog o radnom zadatku i neophodnim **resursima** za obavljanje bravarskih radova
Resursi: ljudski resursi, materijal, alat, pribor, mašine, oprema, zaštitna sredstva, mehanizacija i dr.
- Upoznaje se sa uslovima za rad na mjestu obavljanja radnog zadatka
- Planira sopstveni rad, u skladu sa radnim zadatkom, samostalno ili u dogovoru sa nadređenim

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Resursi za izvođenje bravarskih radova
- Osnove organizacije rada

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje osnovnih resursa i radnog mjesta za obavljanje pripremnih i pomoćnih poslova pri izvođenju bravarskih radova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Priprema **zaštitna sredstva i opremu** za realizaciju radnog zadatka, prema propisanoj proceduri i/ili uputstvu nadređenog

Zaštitna sredstva i oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitne rukavice, štitnik za oči i lice, naočare, antifon slušalice za uši, zaštitne maske i dr.

- Priprema **materijal, alat, pribor i mašine** potrebne za realizaciju radnog zadatka, prema uputstvu nadređenog

Materijal: profili, cijevi, limovi, ploče, potrošni materijal (vijci, navrtke, zakovice, elektrode, premazi, boje, lakovi i dr.) i dr.

Alat, pribor i mašine: mjerni alat i pribor, alat i pribor za ocrtavanje i obilježavanje, alati i pribor za obradu rezanjem, alat i pribor za obradu plastičnim deformisanjem, alat i pribor za obradu spajanjem, alat i pribor za stezanje i pozicioniranje, razne mašine za obradu materijala i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštitna sredstva potrebna za obavljanje poslova na siguran i bezbjedan način
- Uputstva za siguran i bezbjedan rad (uputstva za korišćenje zaštitnih sredstava, uputstva za rad u mašinskoj radionici, uputstva za rad u proizvodnom pogonu, uputstva za rad u stambenim, poslovnim i industrijskim objektima, uputstvo za odlaganje opasnih materija i dr.)
- Materijal, alat, pribor, mašine, oprema i zaštitna sredstva za realizaciju bravarskih radova

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Pomoćni poslovi pri uzimanju mjera, ocrtavanju i obilježavanju materijala

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Donosi **alat i pribor** potreban za **mjerenje, ocrtavanje i obilježavanje** na licu mjesta, prema instrukcijama nadređenog

Alat i pribor za mjerenje: metar, laserski daljinomjer, pomično kljunasto mjerilo (šubler), mikrometar, mjerne letve, uglomjeri, mjerni listići, mjerni čepovi, mjerne račve, ultrazvučna mjerila i dr.

Alat i pribor za ocrtavanje i obilježavanje: igle, markeri, obilježivači i dr.

- Vršiti **pomoćne poslove pri uzimanju i/ili provjeravanju mjera**, na licu mjesta, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri uzimanju i/ili provjeravanju mjera: pridržavanje materijala sa kog se uzimaju mjere, pridržavanje i dodavanje mjernog alata i pribora i dr.

- Vršiti **pomoćne poslove pri prenošenju mjera** sa crteža iz tehničko-tehnološke dokumentacije na materijal u zadatoj razmjeri, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri prenošenju mjera: pridržavanje materijala na kom se prenose mjere, pridržavanje i dodavanje alata i pribora za ocrtavanje i obilježavanje i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alat i pribor za mjerenje, ocrtavanje i obilježavanje materijala
- Pomoćni poslovi pri uzimanju i/ili provjeravanju mjera
- Pomoćni poslovi pri prenošenju mjera sa crteža iz tehničko-tehnološke dokumentacije na materijal u zadatoj razmjeri

3.3.2. Ključni posao: Pomoćni poslovi pri izradi bravarskih elemenata i sklopova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Donosi **alat, pribor i mašine za ručnu ili mašinsku obradu materijala rezanjem, plastičnim deformisanjem i spajanjem**, prema instrukcijama nadređenog
 - Alat, pribor i mašine za obradu materijala rezanjem:** testere (kružne, trakaste i lisnate), brusilice, ručne plazme, gasne garniture (kiseonik-propan-butan i kiseonik-acetilen), nareznice, ureznici, turpije, stege, burgije i dr.
 - Alat, pribor i mašine za obradu materijala plastičnim deformisanjem:** alati za kovanje, alati za istiskivanje, alati za savijanje, čekići, prese, mašine za savijanje, mašine za prosijecanje, mašine za probijanje i dr.
 - Alat i pribor za obradu materijala spajanjem:** šrafilice, ručni ključevi, čekići, nakovnji, lemilice, aparati za zavarivanje i dr.
- Vrš **pomoćne poslove pri ručnoj ili mašinskoj obradi materijala rezanjem**, prema instrukcijama nadređenog
 - Pomoćni poslovi pri ručnoj ili mašinskoj obradi materijala rezanjem:** pridržavanje materijala koji se obrađuje rezanjem; pridržavanje i dodavanje alata, pribora i mašina, čišćenje i odmaščivanje djelova materijala za obradu, uklanjanje zaostale strugotine sa materijala nakon obrade i dr.
 - Rezanje:** testerisanje (odsijecanje), bušenje, rendisanje, provlačenje, brušenje i glačanje
- Vrš **pomoćne poslove pri ručnoj ili mašinskoj obradi materijala plastičnim deformisanjem**, prema instrukcijama nadređenog
 - Pomoćni poslovi pri ručnoj ili mašinskoj obradi materijala plastičnim deformisanjem:** pridržavanje materijala koji se obrađuje plastičnim deformisanjem; pridržavanje i dodavanje alata, pribora i mašina i dr.
 - Plastično deformisanje:** sabijanje, istiskivanje, izvlačenje i savijanje
- Vrš **pomoćne poslove pri ručnoj ili mašinskoj obradi materijala spajanjem**, prema instrukcijama nadređenog
 - Pomoćni poslovi pri ručnoj ili mašinskoj obradi materijala spajanjem:** pridržavanje materijala koji se obrađuje spajanjem; pridržavanje i dodavanje alata i pribora; dodavanje potrošnog materijala; čišćenje površina osnovnog materijala za odgovarajući postupak zavarivanja i lemljenja; pridržavanje radnih komada prilikom pozicioniranja i pričvrščivanja i dr.
 - Spajanje:** spajanje djelova vijcima i navrtkama, spajanje djelova ručnim i mašinskim zakivanjem, spajanje djelova lemljenjem (meko i tvrdo lemljenje), spajanje djelova zavarivanjem (REL, TIG, MIG, MAG, gasno zavarivanje i dr.), spajanje djelova lijepljenjem i dr.
- Vrš **pomoćne poslove pri kontroli tačnosti i korekciji izvršenih operacija**, prema instrukcijama nadređenog
 - Pomoćni poslovi pri kontroli tačnosti i korekciji izvršenih operacija:** pridržavanje materijala pri kontroli tačnosti i korekciji izvršenih operacija; pridržavanje i dodavanje alata i pribora i dr.
 - Kontrola:** kontrola dimenzija i oblika površina, kontrola položaja i veličine otvora i rupa, kontrola urezanih i narezanih navoja, kontrola dimenzija i kvaliteta razdvojjivih i nerazdvojjivih spojeva i dr.
- Vrš **pomoćne poslove pri označavanju i odvajanju bravarskih elemenata i sklopova** u cilju pripreme za montažu, prema instrukcijama nadređenog
 - Pomoćni poslovi pri označavanju i odvajanju bravarskih elemenata i sklopova:** pridržavanje elemenata i sklopova pri označavanju; prihvatanje odvojenih elemenata i sklopova i dr.
 - Elementi i sklopovi:** elementi ograda, elementi vrata, elementi prozora, ramovi, nosači, elementi za spajanje, ograde, vrata, prozori, čelični sklopovi, metalne konstrukcije, razni metalni djelovi, gazišta, nastrešnice i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alat, pribor i mašine za ručnu ili mašinsku obradu materijala rezanjem, plastičnim deformisanjem i spajanjem
- Pomoćni poslovi pri ručnoj ili mašinskoj obradi materijala i izradi bravarskih elemenata i sklopova

3.3.3. Ključni posao: Pomoćni poslovi pri montaži i demontaži izrađenih bravarskih elemenata i sklopova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Vršiti **pomoćne poslove pri montaži i demontaži bravarskih elemenata i sklopova**, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri montaži i demontaži: pridržavanje elemenata i sklopova pri njihovoj montaži i demontaži; dodavanje elemenata i sklopova potrebnih za montažu i demontažu; pridržavanje i dodavanje alata i pribora; pridržavanje gotovih proizvoda; ankerisanje i postavljanje određenih elemenata i sklopova i dr.

Elementi i sklopovi: elementi ograda, elementi vrata, elementi prozora, ramovi, nosači, elementi za spajanje, ograde, vrata, prozori, čelični sklopovi, metalne konstrukcije, razni metalni dijelovi, gazišta, nastrešnice i dr.

- Vršiti **pomoćne poslove pri kontroli pravilnosti položaja** montiranih bravarskih elemenata i sklopova, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri kontroli pravilnosti položaja: pridržavanje elemenata, sklopova i gotovih proizvoda pri kontroli pravilnosti položaja; pridržavanje i dodavanje alata i pribora i dr.

- Vršiti **pomoćne poslove pri korekciji pravilnosti položaja i dimenzija** montiranih bravarskih elemenata i sklopova, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri korekciji pravilnosti položaja i dimenzija: pridržavanje elemenata, sklopova i gotovih proizvoda pri korekciji pravilnosti položaja i dimenzija; pridržavanje i dodavanje alata i pribora i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Pomoćni poslovi pri montaži i demontaži izrađenih bravarskih elemenata i sklopova
- Pomoćni poslovi pri kontroli i korekciji pravilnosti položaja i dimenzija montiranih bravarskih elemenata i sklopova

3.3.4. Ključni posao: Pomoćni poslovi pri površinskoj zaštiti izrađenih bravarskih elemenata i sklopova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Donosi **sredstva, alat i pribor za pripremu i zaštitu površina** izrađenih bravarskih elemenata i sklopova, prema instrukcijama nadređenog

Sredstva za pripremu površina: sredstva za odmašćivanje (organski rastvarači, vodeni rastvori tenzida (sredstva koja snižavaju površinski napon) i dr.), sredstva za čišćenje (sredstva za čišćenje mlazom, sredstva za hemijsko čišćenje i dr.), suvi komprimovani vazduh i sredstva za prethodnu zaštitu (sredstva za ispiranje površina, voš-prajmeri (wash-primer), ič-prajmeri (etch-primer) i dr.)

Alat i pribor za pripremu površina: alat i pribor za odmašćivanje (krpe, četke i dr.), alat i pribor za čišćenje (čekići-obijači, čekići-strugači, rotacione čelične četke, brusilice i dr.), alat i pribor za otprašivanje (usisivači, kompresori i dr.) i alat i pribor za prethodnu zaštitu (četka, pištolj i dr.)

Priprema površine: odmašćivanje, čišćenje, otprašivanje i uklanjanje prethodne zaštite

Sredstva za zaštitu površina: farbe i lakovi

Alat i pribor za zaštitu površina: četke, valjci, kompresori, raspršivači i dr.

- Vršiti **pomoćne poslove pri pripremi površina** izrađenih bravarskih elemenata, sklopova i zaštitnih sredstava, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri pripremi površina: odmašćivanje i čišćenje površina; pridržavanje i dodavanje sredstava, alata i pribora; čišćenje alata i pribora nakon završenog posla pripreme površina i dr.

- Vršiti **pomoćne poslove pri zaštiti površina** izrađenih bravarskih elemenata i sklopova, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri zaštiti površina: pridržavanje elemenata, sklopova i gotovih proizvoda pri zaštiti njihovih površina; pridržavanje i dodavanje sredstava, alata i pribora; čišćenje alata i pribora nakon završenog posla zaštite površina i dr.

- Vršiti **pomoćne poslove pri korekciji površina** zaštićenih izrađenih bravarskih elemenata i sklopova, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslove pri korekciji površina: skidanje sloja zaštitnog sredstva; odmašćivanje i čišćenje površina; pridržavanje i dodavanje sredstava, alata i pribora; čišćenje alata i pribora nakon završenog posla korekcije površina i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Sredstva, alat i pribor za zaštitu površina izrađenih bravarskih elemenata i sklopova
- Pomoćni poslovi pri pripremi, zaštiti i korekciji površina izrađenih bravarskih elemenata i sklopova

3.3.5. Ključni posao: Pomoćni poslovi pri održavanju i popravkama bravarske opreme, elemenata i sklopova

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Obavlja svakodnevno čišćenje i jednostavno održavanje korišćenih alata, pribora i mašina, prema instrukcijama nadređenog
- Vrš **pomoćne poslove pri održavanju alata, pribora, mašina i opreme** u funkcionalnom stanju u toku rada, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri održavanju alata, pribora, mašina i opreme: dodavanje alata i pribora; čišćenje i podmazivanje mašina i dr.

- Vrš **pomoćne poslove pri preventivnom i tekućem održavanju alata, pribora, mašina i opreme**, prema uputstvima proizvođača, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri preventivnom i tekućem održavanju alata, pribora, mašina i opreme: dodavanje alata i pribora; čišćenje i podmazivanje mašina i dr.

- Vrš **pomoćne poslove pri otklanjanju kvarova i neusaglašenosti** popravkom ili zamjenom elemenata i sklopova, prema instrukcijama nadređenog

Pomoćni poslovi pri otklanjanju kvarova i neusaglašenosti: dodavanje i pridržavanje alata i pribora; dodavanje i pridržavanje elemenata i sklopova; pridržavanje gotovih proizvoda; čišćenje elemenata, sklopova i gotovih proizvoda i dr.

Kvarovi: nefunkcionalni elementi vrata, nefunkcionalni elementi prozora, oštećen okvir vrata ili prozora, oštećena metalna konstrukcija i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alat, pribor, mašine i oprema za izvođenje bravarskih radova
- Pomoćni poslovi pri preventivnom i tekućem održavanju alata, pribora, mašina i opreme za izvođenje bravarskih radova
- Pomoćni poslovi pri otklanjanju kvarova i neusaglašenosti elemenata i sklopova

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

- Nema komercijalnih poslova

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje osnovne radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara: <ul style="list-style-type: none">- Vodi osnovnu evidenciju o utrošku materijala za realizaciju radnog zadatka- Vodi osnovnu evidenciju o realizovanim aktivnostima
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">- Način vođenja osnovne evidencije

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

- Nema poslova nadzora rada

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Obezbeđivanje kvaliteta sopstvenog rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Obavlja aktivnosti, u skladu sa uputstvima i zahtjevima nadređenog, u cilju obezbjeđenja kvaliteta sopstvenog rada
- Koristi materijal, alat, pribor, mašine i opremu, u skladu sa uputstvima nadređenog

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Karakteristike materijala, alata, pribora, mašina i opreme
- Način rukovanja alatom, priborom, mašinama i opremom

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Osnovno održavanje alata, pribora, mašina i opreme za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Vršiti čišćenje i održavanje alata, pribora, mašina i opreme, nakon upotrebe, u skladu sa preporukama proizvođača i uputstvima nadređenog
- Odlaziti alat, pribor, mašine i opremu, nakon čišćenja, u skladu sa uputstvima nadređenog
- Prijavljivati kvarove i/ili oštećenja alata, pribora, mašina i opreme nadređenom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način održavanja alata, pribora, mašina i opreme
- Poslovna komunikacija

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Po potrebi, traži uputstva i pojašnjenja od nadređenog za realizaciju radnog zadatka
- Izvještava nadređenog o izvršenom radnom zadatku koristeći jasnu i profesionalnu terminologiju
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima i saradnicima poštujući pravila poslovne komunikacije i principe timskog rada

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera bezbjednosti i zaštite zdravlja na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:

- Primjenjuje relevantne zakonske i unutrašnje propise koji regulišu zdravlje, bezbjednost, zaštitu od požara i upravljanje vanrednim situacijama
- Vršiti redovnu kontrolu ličnih zaštitnih sredstava, alata, pribora, mašina i opreme, u skladu sa relevantnim standardima i uputstvima
- Koristi lična zaštitna sredstva, alat, pribor, mašine i opremu, u skladu sa standardima i uputstvima proizvođača
- Koristi opasne i potencijalno opasne hemijske agense, u skladu sa uputstvom za upotrebu, u cilju očuvanja bezbjednosti i zdravlja na radu
- Sprovodi plan evakuacije saradnika u slučaju vanrednog stanja, u skladu sa odgovarajućim procedurama
- Pruža prvu pomoć saradnicima u slučaju nezgode na radu, u skladu sa adekvatnim procedurama
- Vršiti kontrolu popunjenosti kompleta prve pomoći, u skladu sa zakonskom regulativom
- Sprovodi odgovarajuće protokole u slučaju pandemije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Elementi zaštite na radu
- Zaštitna sredstva i oprema
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova
- Osnove pružanja prve pomoći
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti

3.11.2. Ključni posao: Sprovođenje procedura i mjera zaštite životne sredine**Aktivnosti za realizaciju ključnog posla****Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik bravara:**

- Održava mjesto izvođenja radova čistim i urednim
- Vršiti odlaganje, skladištenje i sortiranje sirovih i prerađenih materijala i hemijskih agenasa, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
- Vršiti sortiranje i odlaganje otpada generisanog u procesu rada, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine
- Sprovodi mjere zaštite životne sredine od uticaja opasnih gasova, isparenja, produkata sagorijevanja, izlivanja hemikalija ili curenja reagenasa i visoko zapaljivih supstanci
- Koristi energiju i materijale, u skladu sa principima održivog razvoja i zaštite životne sredine

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Propisi o zaštiti životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Procedure reciklažnog postupka i iskorišćenja hemijskog, metalnog, plastičnog, električnog i ostalog otpadnog materijala

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (mašinstvo i obrada metala, elektrotehnika i automatizacija i dr.) Podsektor: Mašinstvo
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	7132 – Farberi i lakireri 7212 – Zavarivači i rezači plamenom 7213 – Limari 7214 – Izrađivači i monter metalnih konstrukcija 7221 – Kovači, ručni kovači i preseri metala 7222 – Alatničari i srodna zanimanja
Tipično radno okruženje i uslovi rada	<p>Pomoćnik bravara poslove obavlja u radionici ili na terenu u stambenim, poslovnim ili industrijskim objektima. Poslove obavlja pretežno u stajaćem položaju i po potrebi na visini i/ili skućenom prostoru. Radi u zatvorenim, polu-otvorenim i otvorenim prostorima. Rad obično zahtijeva dežurstvo po pozivu, rad u smjenama, kao i rad na terenu sa produženim radnim vremenom.</p> <p>Može da radi samostalno i/ili uglavnom sa radnom grupom, uz nadzor nadređenog. Radovi se izvode pod povećanim rizikom od mehaničkih povreda, opekotina, padova, električnih šokova, povećanog elektromagnetnog zračenja, štetnih isparenja, prašine, povećane buke, vibracija, temperaturnih razlika i psiho-fizičkog stresa. Zbog specifičnosti posla i rizika kojima je pomoćnik bravara izložen, posebna pažnja pridaje se korišćenju zaštitnih sredstava i opreme. Radi u uslovima povećane odgovornosti, gdje propusti u radu mogu imati posljedice po zdravlje i život ljudi, kao i velike materijalne štete.</p> <p>Poslodavac može da propiše posebne uslove u skladu s procjenom rizika radnog mjesta.</p>
Srodna zanimanja	Bravar, Zavarivač, Obradivač metala brušenjem, Obradivač metala bušenjem i Pomoćnik obrađivača metala rezanjem na konvencionalnim mašinama
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Pomoćnik/ Pomoćnica bravara

Kod dokumenta: SZ-050120-PBRA

Datum usvajanja dokumenta: 07. jun 2023. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XXII sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Prof. dr Mileta Janjić, doktor tehničkih nauka, redovni profesor, Mašinski fakultet Univerziteta Crne Gore
2. Milan Vujsić, diplomirani inženjer mašinstva, rukovodilac sektora za tehničke poslove, istraživanje i razvoj, Tara Aerospace AD Mojkovac
3. Mr Darko Skupnjak, magistar tehničkih nauka, menadžer proizvodnje, DAIDO METAL KOTOR AD
4. Draško Tomašević, Bech of sci Mech ing, tehnički direktor, Zip d.o.o. Danilovgrad
5. Darko Šarančić, diplomirani mašinski inženjer, izvršni direktor, Hiperion d.o.o. Nikšić
6. Marija Pljevaljić, Spec. Sci. Mašinstva, rukovodilac izgradnje objekata, Ening d.o.o. Nikšić
7. Desimir Mojović, diplomirani inženjer mašinstva, nastavnik, JU Srednja stručna škola Pljevlja
8. Vaso Obradović, diplomirani inženjer mašinstva, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bijelo Polje

Koordinatori:

Sandra Brkanović, diplomirani inženjer elektrotehnike, rukovodilac Odjeljenja za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Alen Šabanović, diplomirani inženjer elektrotehnike, nastavnik, JU Srednja elektro - ekonomska škola Bijelo Polje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje